

»Obstaja pa ena pridna in utrjena čebela, taka je kranjska«*

Čebelarji družine Rothschütz z gradu Podsmreka pri Višnji Gori

8. Publicistična dejavnost družine Rothschütz (VIII. del)

Čebelarji družine Rothschütz imajo pionirsko vlogo pri poimenovanju, uveljavitvi, širjenju in priznanju kranjske čebele. Pri tem je bila zelo pomembna njihova publicistična dejavnost. Dokazano so bili pri tem dejavni vsaj štirje družinski člani: Philipp (oče Emila; častni doktor), Emil, Philipp (sin Emila) in Antonija (žena Emila). Številne objave so podpisane le z inicialkami: »R«, »B.R«, »R.E«, »R.Ph« itd. Člani družine uporabljajo različne priimke: Roschütz, Rothschütz, Ravenegg, Rožič, Rothšic, R... V bibliografiji je uvrščeno 21 monografij in tiskov (skupaj s ponatisi) in 177 objav v periodičnih publikacijah. (Bienenzeitung - 28 objav, Slovenska čebela - 37 objav, Die Krainer Biene - 46 objav, Imkers Rundschau - 53 objav, druge serijske publikacije - 13 objav). Odkrita so bila tudi malo poznana dela (Berichte über Krainer Biene ... - Poročila o kranjski čebeli ...), predvsem pa izdajanje strokov-

ne čebelarstva revije Imkers Rundschau, Fachblatt für Bienenzucht (Čebelarski razgledi, Strokovni list za čebelarjenje). Po bibliografskih podatkih na ohranjenih prodajnih katalogih sodimo, da so jih čebelarji družine Rothschütz izdajali po letu 1866 vsako leto. Do zdaj smo jih našli le pet. Nadaljnje pregledovanje strokovnih čebelarskih in kmetijskih publikacij v knjižnicah v tujini bo zelo verjetno odkrilo še dodatne objave čebelarjev družine Rothschütz. Veliko njihovih del in objav je izšlo tudi v samozaložbi, to je na stroške njihovega podjetja Krainer Handelsbienenstand (Kranjski trgovski čebeljak), katerega sedež je bil na gradu Podsmreka pri Višnji Gori.

Najden je tudi oglas, ki sporoča, da so čebelarji Rothschütz izdajali v samozaložbi ob koncu leta (verjetno leta 1892 in 1893 (?)) posebno brošuro z naslovom Imkers Rundschau (Čebelarski razgledi). V njej so zbrali, kakor je zapisano v oglasu, teoretične in praktične novosti ter iznajdbe v preteklem letu na področju čebelarstva doma in v tujini. Do zdaj še ni bil najden noben izvod te brošure.

Bibliografija čebelarjev Rothschütz je objavljena na Digitalni knjižnici Slovenije (2017): <http://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-1LHZ-JOLW>.

Pri publicistični dejavnosti čebelarjev družine Roschütz je treba posebej opozoriti na:

1. monografije povezane pod naslovom »Rothschütz' Illustrierter Bienenzuchtsbetrieb (Rothschützov ilustrirani čebelarski obrat)« - eni izmed njih je dodana obsežna študija »Die Krainer Biene und ihre Zucht

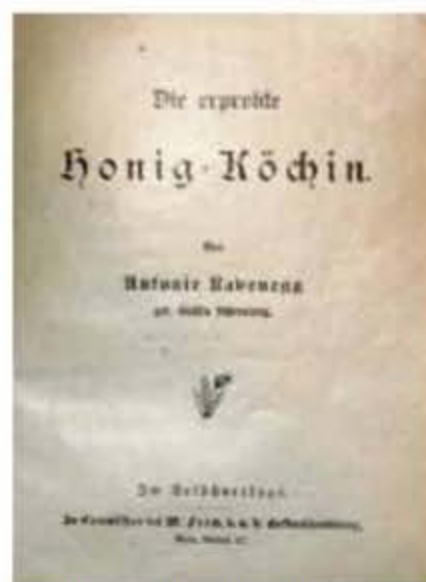
Naslovnica Poročila Krainer Biene (1868)

Bienenzuchts-Betrieb (1892) – dodana študija: Die Krainer Biene und ihre Zucht (Kranjska čebela in njena vzreja)

cht (Kranjska čebela in njena reja); 2. samostojno izdajanje in urejanje publikacije »Berichte über die Krainer Biene (Poročila o kranjski čebeli)«, ki je izhajala v letih 1868–1870; 3. prva objava o kranjski čebeli leta 1857 v članku Aus Unterkrain (Z Dolenskega) v Bienen Zeitung in sodelovanje z objavami o kranjski čebeli v reviji Bienen Zeitung v naslednjih letih;

* Odlomki iz knjige: Kranjska čebela in čebelarji družine Rothschütz (<http://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC->

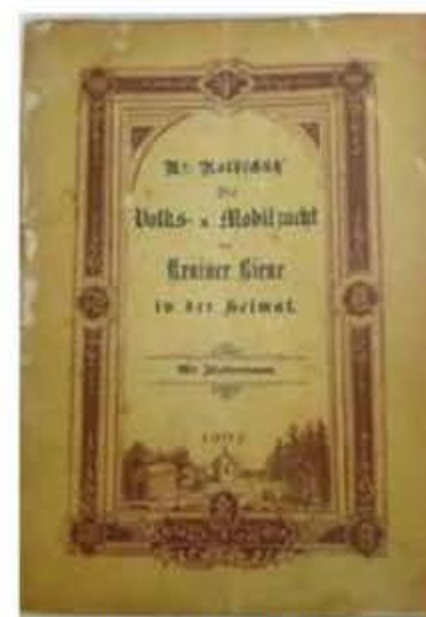

Ravenegg, Antonie. Die erprobte Honig-Köchin (Preizkušeno kuhanje z medom (1893))

-4QZV7OES?)

4. sodelovanje pri izdajanju periodičnih publikacij, kot sta Slovenska čebela (1873–1882) in Die Krainer Biene (1873–1875) – v obdobju, ko je bil Emil Rothschütz prvi predsednik slovenskega čebelarskega društva, je urejeval revijo Die Krainer Biene;

5. samostojno izdajanje in urejanje strokovne periodične publikacije »Imkers Rundschau, Fachblatt für Bienenzucht (Čebelarski razgledi.

Die Volks- und Mobilzucht der Krainer Biene in der Heimat (Ljudsko in prevozno čebelarjenje s kranjsko čebelo v domovini (1902))

Strokovni list za čebelarjenje)« v letih 1890–1893(1-6) – založba: Krainer Handelsbienenstand zu Weixelburg (Kranjski trgovski čebeljak v Višnji Gori).

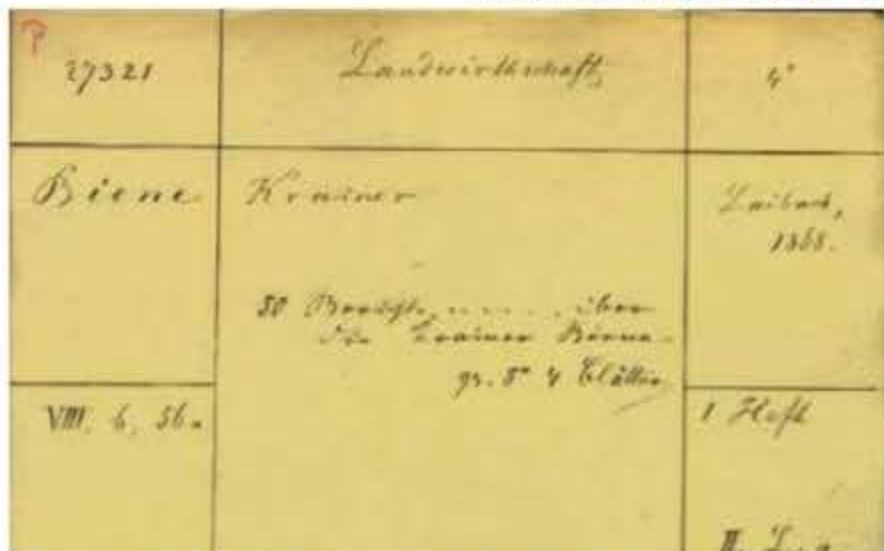
(se nadaljuje)

Zasl. prof. dr. Andrej Šalehar
Biotehniška fakulteta,
Univerza v Ljubljani

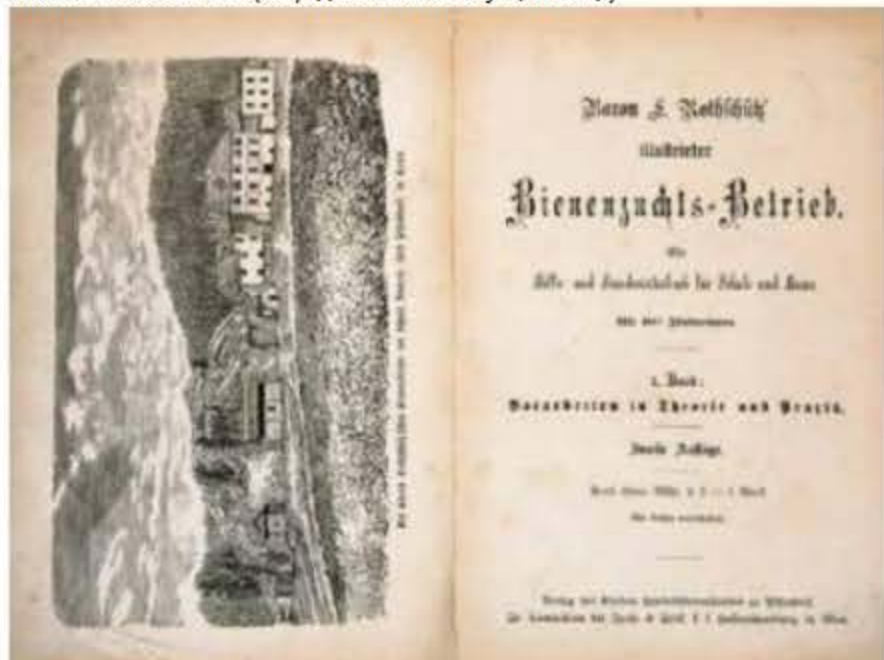

<http://www.dlib.si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-1LHZ-JOLW>

si/?URN=URN:NBN:SI:DOC-1LHZ-JOLW

Kataložni listek NUK (<http://old.nuk.uni-lj.si/moka/>)

Bienenzuchts-Betrieb (1875)

(Rothschützov ilustrirani čebelarski obrat)

Prodajni katalog (1898)

Naslovnica prve številke Imkers Rundschau (Čebelarski razgledi (1890))